

Datum 27 april 2004

Aan Provinciale Staten

Afdeling Financiën

Van A.W. Valkhof

Doorkiesnummer 370

Betreft Verslag rekeningcommissie 22 april 2004

Afschrift P. Bosman, J. Douma, K. Snijder en H. Dijkma

PS04.0080

Opmerkingen

Aanwezig:

de heren A. van Amerongen (VVD), E.W. Gumbs (PvdA) en J. van Wieren (CDA) namens Provinciale Staten, mevrouw J. Douma en de heren P. Bosman en A.W. Valkhof namens de afdeling financiën

In het kader van het rekeningonderzoek door de rekeningcommissie zijn 10 vragen voorgelegd¹ aan de afdeling financiën. Bovendien is gevraagd om het dossier 'onkostenvergoedingen GS en de CdK'. Deze notitie behandelt de reactie op deze vragen. Het dossier wordt na afloop van de vergadering ter inzage aangeboden.

1. In de jaarrekening is een analyse opgenomen van het positieve saldo (par. 4.2.2 jaarverslag). De VVD-fractie heeft behoefte aan een uitsplitsing naar incidentele en structurele componenten gerelateerd aan het positieve saldo.

De € 2,9 mln. betreffen globaal de volgende zaken:

- lagere dan begrote apparaats- en salariskosten (+ € 1,5 mln.): lagere personeelslasten vanwege niet ingevulde vacatureruimte (incidenteel) en uitstel van de aanschaf van nieuwe PC's en de 'uitrol' van WindowsXP
- de afwikkeling van oude verplichtingen (afwikkelingsverschillen) uit voorgaande jaren (+ € 2,2 mln.): grootste deel – vanwege opschoning administratie – incidenteel; klein deel 'min of meer' structureel (afhankelijk van de transitorische kosten voor een betreffend jaar en de nauwkeurigheid van schatten van een afdeling)
- niet gerealiseerde onttrekkingen aan reserves en voorzieningen (- € 0,7 mln.): incidenteel, indien plannings volledig worden gerealiseerd zijn er geen verschillen
- lagere dan begrote programmakosten (+ € 0,1 mln.): incidenteel; alleen de bijdrage MRB (€ 0,5 mln.) is structureel, maar al wel verwerkt in de meerjarenbegroting
- hogere dan begrote kapitaallasten (- € 0,2 mln.): vereveningsbedrag BCF (structureel/ incidenteel gedurende 3 jaar), maar al wel verwerkt in de meerjarenbegroting

2. Aangegeven wordt dat in 2004 een project opgestart zal worden om integraal risico's te monitoren. Is al bekend hoe die 'monitor' plaats gaat vinden (par. 4.6.2 jaarverslag)? En op welke wijze vindt de inventarisatie van die risico's plaats?

In het kader van de professionalisering van Planning & Control zal 'integraal risicomanagement' een plaats gaan krijgen in de P&C cyclus. Het is de bedoeling dat afdelingen zelf risico's gaan monitoren en bewaken. Deze risico's zullen in de risicoparagraaf van de begroting en het jaarverslag worden samengevat. Risico's zijn vaak lastig in te schatten, waardoor gewerkt dient te worden met een verwachtingswaarde (de kans dat een situatie zich voordoet). Het is de bedoeling dat alleen 'grote risico's' worden bewaakt vanwege efficiency motieven. In de loop van 2004 zal een Plan van Aanpak worden opgesteld, zodat risicomanagement voor het eerst in de afdelingsplannen 2005 aan bod zal komen.

¹ Vragen 1 tot en met 8 van de heer A. van Amerongen (VVD); vraag 9 van de heer E.W. Gumbs (PvdA) en vraag 10 van de heer J. van Wieren (CDA)

3. Op dit moment vindt de kostentoerekening van de apparaatskosten plaats op basis van het aantal fte's (par. 4.2.3.1 jaarverslag). Wordt nagedacht over een wat fijnmaziger wijze van kostentoerekening, bijvoorbeeld op nacalculatiebasis door middel van de 'geschreven uren' op respectievelijk de activiteiten en producten?

In 2003 is gestart met het bijhouden van uren (op de beleidsprogramma's en de bedrijfsvoeringsproducten). Begin 2004 is de urenregistratie – naar aanleiding van ervaringen over 2003 – verbeterd en vereenvoudigd. Het is de bedoeling in 2004 te bekijken in hoeverre het mogelijk is (een deel van) de kosten door te belasten op basis van werkelijk gerealiseerde uren.

4. De Provincie is voornemens om circa 20 werkprocessen per jaar te onderhouden (par. 3.1.3 jaarverslag en par. 2.1 accountantsverslag). Uitgaande van 80 processen betekent dit dat ieder proces één keer in de vier jaar geactualiseerd wordt. Hoe zal de prioritering plaatsvinden van de werkprocessen die in een bepaald jaar geactualiseerd/ onderhouden worden? Is inmiddels bekend welke 'tool' gebruik gaat worden voor de beschrijving van die processen?

Op basis van een systematiek van 'prioritering en risicoanalyse', die reeds in 2003 is gehanteerd bij de implementatie van de O&O processen, zal een planning voor onderhoud worden gemaakt en gevolgd. De meest risicovolle processen zullen het eerst worden opgepakt. De sectoronderhoudsplannen zullen eind april 2004 gereed zijn. De concerncontroller zal het proces coördineren; de uitvoering gebeurt op het niveau van bedrijfskundig medewerker. Een traject ten behoeve van de selectie van een tool is opgestart, de planning is dat in juni een definitieve keuze worden gemaakt.

5. Budgethouders beschikken maandelijks via de tool Cognos over de vereiste financiële informatie (par. 2.1 accountantsverslag). Is Cognos een rapportage-tool als onderdeel van het financieel administratief systeem of is Cognos een (zelfstandige) rapportgenerator die financiële informatie uit het financieel systeem haalt en via een bepaalde bewerking deze informatie omzet in een bruikbare rapportage voor de budgethouder? Hoe 'integer' is deze rapportage (kan de in deze rapportage opgenomen financiële informatie nog door menselijke inbreng 'bewerkt' worden of betreft het hier een rapportage die de uitkomst is van een vooraf ingestelde parametersering in het financiële systeem?).

Het financieel informatiesysteem (FIS) bestaat uit twee onderdelen: de administratie (Coda) en de rapportages (Cognos). Gegevens worden in de administratie geboekt (waarvoor functiescheiding geldt en een beveiliging is ingebouwd). Door middel van de – zelfstandig werkende - rapportage tool (Cognos) kunnen gegevens op een gebruikersvriendelijke manier worden gepresenteerd. Deze gegevens worden rechtstreeks uit de administratie gehaald. Uit een – periodieke controle – is gebleken dat de Cognosrapporten en de administratie aansluiten. De rapporten kunnen in principe niet worden bewerkt door individuele gebruikers; alleen functioneel applicatiebeheer kan rapporten (die worden gebruikt voor het jaarwerk en/ of de maandrapportages) aanpassen. De rapporten zijn dus integer.

6. In 2005 worden een aantal systeemmodulen van het financieel informatiesysteem verder geïmplementeerd (par. 2.1 accountantsverslag). Waarom in 2005 en niet deels al in 2004? Gekozen is om in 2004 'rust' te creëren na een hectisch jaar van implementatie, wat niet inhoudt dat er geen 'klein' onderhoud wordt uitgevoerd. Tevens verdient de netwerkstabiliteit en performance nog de aandacht.

7. De accountant maakt een opmerking over het niet in alle gevallen compleet zijn van de dossiers gerelateerd aan aanbestedingen en subsidieverstrekkings (par. 2.2 accountantsverslag). Op welke wijze is inmiddels concrete actie ondernomen om die dossiers te completeren?

Inmiddels lopen diverse acties teneinde dit probleem op te lossen. De eerste actie betreft het implementeren van de procedure 'inkoop en aanbestedingen', waarin dossiervorming een belangrijke rol heeft. Ten tweede worden diverse acties rondom subsidies uitgevoerd op de afdelingen en vindt er een interne audit op het subsidieproces plaats.

8. Aangegeven wordt dat met de belasting-inspecteur mondeling afspraken zijn gemaakt over specifieke fiscale situaties rondom de BTW/ BCF (par. 3 accountantsverslag). Welke afspraken betreft het hier en wanneer worden die mondelinge afspraken omgezet in schriftelijke afspraken?

Met de inspecteur is gesproken op 16 september 2002 en 3 november 2003 (daarnaast is telefonisch en schriftelijk overleg gevoerd). Tijdens het laatste gesprek was ook een BTW-adviseur van Deloitte aanwezig. De belangrijkste afspraken betreffen:

- Forfaitpercentage (m2 en FTE's) voor ondernemersactiviteiten die plaatsvinden binnen het provinciehuis (bijvoorbeeld de bedrijfskantine en de verhuur van ruimten aan het Rijksarchief) (is schriftelijk bevestigd)
- Het 'Nazorgfonds' wordt beschouwd als onderdeel van de provincie (mondelinge afspraak; dient nog te worden bevestigd)
- De aanjager dient in de statuten expliciet op te nemen dat bij een eventuele liquidatie het vermogen toekomt aan de aandeelhouder (via de Holding de provincie) (is schriftelijk bevestigd)

- Van horecabestedingen kan de BTW worden gecompenseerd (mondelinge afspraak; dient nog te worden bevestigd)
- Bij zachte samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld Leader+), waarvan de provincie penvoerder is, kan worden gewerkt volgens het leerstuk 'kosten voor gemene rekening'. Deze systematiek geldt voor alle soortgelijke projecten (met name interessant voor PME) (is schriftelijk bevestigd)

Inmiddels is een brief verzonden aan de inspecteur waarin alsnog om een schriftelijke bevestiging is gevraagd.

9. Tijdens een werkbezoek aan de luchthaven Lelystad is gemeld dat de provincie een bedrag heeft geormerkt in haar reserves ten behoeve van de verlenging van de start/ landingsbaan. Om welk bedrag gaat het exact?

In het PMIT is voor 2004 en 2005 een bedrag (investering) opgenomen van € 1,14 mln. (excl. BTW). In 1995 is besloten € 2,3 mln. (NLG 5 mln.) beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de luchthaven tot business-airport. Hiervan is € 0,6 mln reeds uitgekeerd (in 1995) aan de luchthaven. Van het resterende bedrag (€ 1,7 mln.) is € 0,3 mln. beschikbaar gesteld voor het aanpassen van de start/ landingsbanen (in 1999 uitgekeerd) en in 2003 € 0,1 mln. voor de verbetering van de landzijdige ontsluiting van de luchthaven. Er resteert een bedrag van € 1,14 excl. BTW (€ 1,3 mln. incl BTW) dat in het PMIT is opgenomen; hiervan zal in 2004 € 0,4 mln worden besteed en in 2005 € 0,7 mln.

10. In het accountantsverslag (par. 6.3.1) is vermeld dat een aantal mutaties in het eigen vermogen niet via de bestemming van het rekeningsaldo plaatsvindt, maar via de resultaatbepaling. Om welke mutaties gaat het en waarom is gekozen voor deze werkwijze?

In december 2003 zijn twee begrotingswijzigingen aan de commissie voorgelegd, die pas in januari 2004 door PS zijn vastgesteld. Het betreft hier de onttrekkingen uit de algemene reserve ten behoeve van de vorming van de voorziening 'Kunstgrasafval' (€ 1,3 mln.) en de aanvulling van de voorziening 'Pensioenen en uitkeringen GS' (€ 0,6 mln.). Gezien de grootte van de bedragen (totaal € 1,9 mln.) is besloten geen vertekend beeld te geven van het boekjaar 2003 en zijn de bedragen via 'resultaatbepaling' verwerkt, waarbij er van uit is gegaan dat de mutaties op 31 december zouden zijn verwerkt.